

Slovo k povzbuzení na neděli 15. září 2024, na 24. neděli v mezidobí – B
Biblická čtení: Iz 50,5-9a; Ž 116; Jak 2,14-18; Mk 8,27-35

Milé sestry, milí bratři,

první čtení bylo dnes z knihy proroka **Izaiáše**, z jeho druhé části. Jejím autorem je prorok píšící pod jménem Izaiášovým na začátku babylónského vyhnanství. Slyšeli jsme krátké **proroctví o utrpení Božího služebníka**. Je pozoruhodné, že právě v útrapách vyhnanství se rodí toto tajemné proroctví, jaký bude **skutečný Boží Mesiáš**: «Svá záda vydá těm, kteří ho budou bít, své líce těm, kteří budou rvát jeho vous. Svou tvář neskryje před hanou a slinou». Že bude mesiášem **trpícím** a že právě jeho utrpení vrátí lidem **Boží blízkost**.

Následný **žalm** je modlitbou tohoto Služebníka Hospodinova, modlitbou důvěry v Boží sílu a pomoc v naplnění jeho poslání: «Vždyť vysvobodil můj život ze smrti, mé oči ze slz, mé nohy z pádu. Budu kráčet před Hospodinem v zemi živých».

To vše uvozuje úryvek **evangelijní**. Po Kristově otázce, za koho ho lidé vlastně pokládají, a po Petrově odpovědi, že on a učedníci v něm již rozpoznali **mesiáše**, následuje Kristova první předpověď vlastního **utrpení**: «Syn člověka bude muset mnoho trpět, bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, bude zabit, ale po třech dnech vstane z mrtvých».

Ježíš je opravdu **mesiášem**, ale **jiným**, než jakého očekávali jeho současníci – úspěšného, slavného a bojovného. Je **mesiášem**, jehož pozemskou slávou bude **kříž**, Mesiášem, který **přemůže hřích** a pro **Boží spásu** získá svět **láskou**, její silou, **obětí na kříži**.

Petr ale – jako většina jeho současníků – čekal mesiáše jiného, toho slavného. Izaiášovo proroctví v době Ježíšově totiž mesiánsky interpretováno nebylo. Ježíšovi židovští současníci se ve Služebníku Hospodinově chtěli vidět spíše sami. I proto chtěl Petr Ježíšovi **rozmluvit** jeho utrpení. Z úst Kristových však slyší nesmírně příkrout výtku: «Jdi mi z očí, satane (*opisó mou sataná*)».

Petr je Kristem nazván «satanem», protože v tu chvíli jakoby plní roli **pokušitele**: Chce Krista odradit od kříže, od jeho poslání, od hodiny, kvůli které přišel. Je nazván «satanem», protože se v tu chvíli vlastně **neliší od démonů**, kteří v Ježíšovi mesiáše také rozpoznávají, ale jako svého nepřítele. Je nazván «satanem», protože mu jde možná více **o něj samého** než o Ježíše, o jeho vlastní osud, který by se mohl s Ježíšovým spojit.

Petr tak svou reakcí jakoby ztělesnil veškerou lidskou **touhu po mesiáši**, který by splnil všechny představy člověka po šťastném a pohodlném životě, po **mesiáši**, který by člověku přinesl jen úspěch a moc, který by jen dával a nic po svých následovnicích nechtěl. Po mesiáši, který by více než Bohem jen **projekcí** všech neuskutečněných přání člověka, vpravdě „opiem lidstva“.

Jenže ono je tomu jinak, Bůh je jiný. **Bůh je láska** a Kristus je vtělením, zčlověčením této lásky, nejvyšším uskutečněním lásky je kříž. **Moc Boží** na zemi se vrcholně zjevuje jako **moc lásky**, v ní nejvíce projevuje Boží transcendence. A ta v tomto porušeném světě často musí nejprve lidsky **prohrát**, aby mohla božsky vyhrát. Jako Ježíš, **Boží mesiáš**, který **zemřel a z mrtvých vstal**.

Kdo chce Pána Ježíše následovat, chce být jeho učedníkem a učednicí, měl by se proto snažit **milovat**, a to také až na **kříž**. Měl by být ochoten **risknout**, že i svůj život anebo jeho některou část z lásky **ztratí**, jak slyšíme na konci dnešního úryvku. Taková je totiž **láska**, každá skutečná.

Jak se ovšem taková **láska**, zejména k lidem, má také **projevit**, nám velmi prakticky připomíná **čtení druhé**.

Je opět z Listu svatého Jakuba. Slyšeli jsme pasáž, která sehrála nemalou roli v dějinách teologie a církve, zejména ve sporu katolicismu a reformace ohledně otázky ospravedlnění;

Jak to je se vztahem **víry a skutků**. Zatímco svatý **Pavel** ve svých listech pod pojmem «**víra**» myslí především **celistvý** postoj člověka, přilnutí k Bohu a Kristu, a proto může hovořit o pouhé víře, svatý **Jakub** na tomto místě «**vírou**» myslí zejména víru vyznávanou, teorii víry, víru **kultickou**. K ní je třeba přidat i **čin**, snahu o život podle víry, konkrétní praxi víry.

Důležitější ale než teologicky teoretizovat o vztahu víry a skutků – nikdo asi nebude pochybovat o tom, že ke křesťanské víře a hlavně k lidskému životu nutně patří i snaha o křesťanský a lidský způsob života, s Boží pomocí – (mnohem důležitější) je slyšet, **o jakých skutecích** apoštol Jakub zrovna mluví: «Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“, ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné?»

Ano, **mnohé** ke křesťanské víře a k životu patří, mnohé další, ale možná právě **na ochotě sociální pomoci** – na ochotě **rozdávat** hmotné i nehmotné bohatství, **ztrácet** je pro druhé, sytit a oblékat je – (na této ochotě či neochotě) se velmi zřejmě projevuje, **jak** na tom **s vírou** skutečně jsme. S vírou, že **Bůh je láska a že láska** – a to i ta ztrácející – **má proto smysl**.

Rozdávání by mělo v ideálním případě samozřejmě vycházet ze srdce, nemělo by se dít z donucení či příkazu. Ale pokud ze srdce nějak nejde, jakože mnohdy nejde, pokud jsme nějak **lakomí** a skutečně rozdávat neumíme, pak **nezbývá než začít**. I třeba zprvu jen z poslušnosti Božímu slovu, jež má moc si podmanit nakonec i srdce. Pokud tedy nechceme, aby naše víra zůstala beze skutků mrtvá, aby v nás samotných nebyl **Bůh**, který přeci přebývá (jen) tam, kde je **opravdová láska**.

A **doby těžké**, doby různých katastrof – i těch současných – nás k činům lásky volají ještě naléhavěji. I proto, že **činy mezilidské lásky** jsou jedněmi **z forem Boží blízkosti** a síly, o které v těchto dnech v modlitbách pro všechny postižené a jim pomáhající máme prosit.

Milé sestry, milí bratři, **Pán Ježíš je Boží mesiáš**, ale **je božsky jiný**, než jakého očekávali mnozí jeho součastníci, než jakého očekávají možná mnozí naši současníci, než jakého očekáváme bohužel mnohdy asi i my. Jeho Boží silou je především **láska**, která umí pro druhé **ztrácet**, jít na kříž.

Jedním z prvních projevů naší lásky by proto měla být skutečná **štedrost** v **oblékání a sycení** našich bližních a Krista v nich. Nejprve doslovně – jídlem a oděvem – a pak samozřejmě i ve všech alegorických a metaforických významech těchto slov. Co vše sycení a oblékání druhých může a má znamenat, necht' zkusí hledat každý z nás. A hlavně dělat...